

2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r., poz. 2776) (zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju” lub „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”).

Pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących prawidłowości uwidaczniania cen sprawdzono łącznie 68 losowo wybranych produktów pakowanych (kosmetyków i dermokosmetyków), sprzedawanych w opakowaniach jednostkowych według objętości lub masy, dla których wymagane było oznaczenie cenami i cenami jednostkowymi. Wyroby te znajdowały się w gablotach znajdujących się na Sali sprzedażowej w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla klientów.

Wszystkie sprawdzone produkty zakwestionowano, z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, ceny i ceny jednostkowej w przeliczeniu odpowiednio za 1 litr lub 100 mililitrów - dla sprzedawanych według objętości lub w przeliczeniu odpowiednio za 1 kilogram lub 100 gramów, dla produktów sprzedawanych według masy. Powyższe narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Inspektorzy, na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej, postawili osobie upoważnionej do reprezentowania spółki żądanie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, tj.: uwidocznienia cen i cen jednostkowych przy towarach.

W trakcie kontroli osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy wyjaśniła, że według posiadanych informacji, spełnieniem wymogów dotyczących uwidocznienia cen byłoby zamieszczenie cennika zawierającego ceny towarów. Na tę okoliczność przedłożyła kontrolującemu cennik zawierający 831 pozycji cenowych – zatytułowany „LISTA LEKÓW DOSTĘPNYCH W APTECE Z GRUPY ASORTYMENTOWEJ: Robocza” z dnia 2023.05.26. Zgodnie z zapisem w protokole kontroli cennik ten został przedłożony kontrolującemu, nie zaś uwidoczniony w miejscu ogólnodostępnym i widocznym dla konsumentów.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 29 maja 2023 r. (nr akt kontroli: KHU.8361.159.2023). Osoba upoważniona w uwagach do protokołu kontroli wskazała, że: „miejsce widoczne dla klientów, tj. zamknięta gablota na sali ekspozycyjnej, dotyczy zakwestionowania miejsca ogólnodostępnego.”

Świętokrzyski WIIH, skierował do przedsiębiorcy w dniu 2 czerwca 2023 r. pismo informujące, że zapis dotyczący braku uwidocznienia cen i cen jednostkowych w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym, jest zgodny ze stanem faktycznym, gdyż gabloty, w których wystawiono do sprzedaży kwestionowane za brak cen produkty, usytuowane były na sali sprzedażowej w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów (przed ladami sprzedażowymi) i fakt, że były one zamknięte i konsument nie mógł sam pobrać towaru nie ma tu żadnego znaczenia. Jednocześnie Świętokrzyski WIIH wskazał, że miejsca niewidoczne i niedostępne to np. zaplecze, magazyn, tj. takie; gdzie konsument nie ma możliwości zobaczenia towarów. Podsumowując, Świętokrzyski WIIH poinformował, że wniesiona w dniu 29 maja 2023 r. uwaga do protokołu kontroli, nie ma żadnego wpływu na zmianę ustaleń kontroli i stanowiska w sprawie.

Ponadto przedsiębiorca 5 czerwca 2023 r. przesłał uwagi do protokołu kontroli oraz wniosł o weryfikację protokołu i skorygowanie jego treści oraz odstąpienie od "żądania usunięcia nieprawidłowości, tj. uwidocznienia cen i cen jednostkowych przy towarach".

W dniu 7 czerwca 2023 r. przedsiębiorca przekazał drogą e-mailową dokumentację zdjęciową potwierdzająca wypełnienie żądania, tj. uwidocznienie cen i cen jednostkowych kontrolowanych produktów.

Odnosząc się do powyższego strona wskazała, że w toku kontroli pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących prawidłowości uwidaczniania cen sprawdzono łącznie 68 losowo wybranych produktów, które umieszczone są w aptece w gablotach zamykanych na klucz, do których pacjenci (konsumenty) nie mają swobodnego dostępu. Strona nie zgadza się z twierdzeniem organu, że „Wszystkie sprawdzone produkty (łącznie 68 produktów wytypowanych do kontroli) zakwestionowano, z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru ceny i ceny jednostkowej w przeliczeniu odpowiednio za 1 litr lub 100 mililitrów - dla sprzedawanych według objętości lub w przeliczeniu odpowiednio za 1 kilogram lub 100 gramów, dla produktów sprzedawanych według masy. Powyższe narusza przepisy art. 4.1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług.” Zdaniem strony, kluczowe jest odesłanie do słów „w miejscu ogólnodostępnym”, jednocześnie strona wskazała, że „Produkty poddane kontroli, rzeczywiście umieszczone w aptece w dobrze widocznym dla konsumentów miejscu, de facto przechowywane są w gablotach zamykanych na klucz, do których Pacjenci (konsumenty) nie mają swobodnego dostępu (nie mogą np. zapoznać się z ich składem, często również z pojemnością)”. Dodatkowo strona wskazała, że w przypadku chęci konsumenta zapoznania się z produktem fachowy personel apteki (sprzedawca) każdorazowo udziela pacjentowi (konsumentowi) pełnej informacji o produkcie, w tym jego cenie. Ponadto strona wskazuje, że przepisy prawa nie wyodrębniają definicji „miejsca ogólnodostępnego”. Słownik Języka Polskiego PWN definiuje słowo „ogólnodostępny” jako „dostępny dla wszystkich”. Wobec powyższego podejścia produkty, które poddane zostały kontroli, nie są dostępne dla wszystkich, ponieważ znajdowały się w zamkniętych gablotach.

Dodatkowo spółka wniosła o odstąpienie od żądania usunięcia nieprawidłowości z powodów opisanych w treści pisma, gdyż „Zdaniem spółki produkty przechowywane w gablotach zamykanych na klucz, do których pacjenci (konsumenty) apteki nie mają swobodnego dostępu, nie znajdują się w miejscu ogólnodostępnym, więc nie spełniają wymogów wskazanych w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług.” Jednocześnie strona dodała, że § 8 ust. 1 rozporządzenia wskazuje, że w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów, w związku z czym w toku kontroli przedłożono inspektorom cennik zawierający 831 pozycji cenowych, wydruk z dnia 26.05.2023 r., który zawierał informacje dotyczące cen produktów poddanych kontroli.

W odpowiedzi na powyższe, Świętokrzyski WIIH pismem z 14 czerwca 2023 r., podtrzymał stanowisko wyrażone w piśmie z 2 czerwca 2023 r., które było odpowiedzią na zgłoszone uwagi bezpośrednio do protokołu kontroli. Świętokrzyski WIIH poinformował jednocześnie, że nie jest możliwa „weryfikacja protokołu kontroli”. Protokół kontroli stanowi jedynie opis ustaleń dokonanych przez inspektorów kontroli i jako taki nie może podlegać żadnym zmianom. Procedury kontroli stosowane przez Inspekcję Handlową nie przewidują takiej możliwości. Nie jest zatem dopuszczalne odstąpienie od wystosowanego w toku kontroli żądania usunięcia nieprawidłowości. Przedmiotowe żądanie wystosowane zostało na podstawie obowiązujących przepisów oraz miało na celu wyegzekwowanie stanu zgodnego z obowiązującym prawem. Podsumowując organ wskazał m.in., że zebrany materiał dowodowy uzasadnia wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie przepisów ustawy o cenach, jak również, że nie ma podstaw do uznania uwag oraz wniosków za zasadne gdyż wszystkie

czynności i ustalenia jakie zostały wykonane przez inspektorów w toku przedmiotowej kontroli zrealizowano prawidłowo oraz na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów.

W dniu 7 sierpnia 2023 r. Świętokrzyski WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano stronę, że na podstawie art. 10 Kpa, stronie przysługuje prawo czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji istnieje możliwość wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia informacji o wysokości osiągniętych obrotów oraz przychodu w ostatnim roku rozliczeniowym.

W związku z przesłanym ww. zawiadomieniem o wszczęciu postępowania, przedsiębiorca pismem z 16 sierpnia 2023 r. wniósł na podstawie art. 105 Kpa o umorzenie postępowania, a jednocześnie udzielił informacji na temat obrotów i przychodów za rok 2022.

W powyższym piśmie przedsiębiorca ponownie odniósł się do faktu, że produkty poddane kontroli zamykane są w gablotach na klucz, a więc konsumenci nie mają do nich bezpośredniego dostępu. Ponadto jeśli konsument będzie chciał się z produktem zapoznać, może to zrobić w obecności fachowego personelu (sprzedawcy), który każdorazowo udziela pełnej informacji o produkcie, w tym jego cenie. Strona wskazała również, że chociaż gablota zamykana na klucz nie jest miejscem ogólnodostępnym, oznakowała ona kwestionowane podczas kontroli produkty cenami i cenami jednostkowymi.

Dnia 7 września 2023 r. Świętokrzyski WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach wydał decyzję nr 123/2023 (nr akt sprawy: KHU.8361.159.2023) na mocy której, przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 2 500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych) wobec naruszenia w miejscu sprzedaży detalicznej przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju. Decyzja została doręczona stronie 11 września 2023 r.

W dniu 2 października 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Świętokrzyskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji, złożone za pośrednictwem platformy e-PUAP w dniu 25 września 2023 r. W odwołaniu strona zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie:

- 1) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa poprzez rażąco naruszanie zasady prawdy obiektywnej, które polegało na niedokładnym wyjaśnieniu stanu faktycznego i błędnym rozpatrzeniu materiału dowodowego i tym samym wydaniu rażąco krzywdzącej decyzji, w oparciu o błędną subsumpcję stanu faktycznego i prawnego;
- 2) art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług poprzez nieuwzględnienie, że produkty poddane kontroli w prowadzonej przez spółkę aptecę, umieszczone są w dobrze widocznym dla konsumentów miejscu, jednak bez bezpośredniego do nich dostępu, podczas gdy przepis § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowi o uwidacznianiu ceny na towarze umiejscowionym w miejscu ogólnodostępnym;
- 3) art. 6 ust. 3 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez pominięcie przy ustaleniu wysokości kary działań i czynności, które przedsiębiorca podjął po kontroli w aptecę.

Jednocześnie strona wniosła:

- 1) na podstawie art. 132 § 1 Kpa. o uchylenie przez organ I instancji decyzji w całości w ramach samokontroli;
- 2) na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 Kpa. o uchylenie w całości przez organ II instancji zaskarżonej decyzji oraz umorzenie postępowania pierwszej instancji w całości ze względu na jego bezprzedmiotowość.

Pismem z 13 października 2023 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów. Cenniki wywiesza się, wyklada lub udostępnia w inny sposób w miejscu sprzedaży detalicznej towarów.

Cena jednostkowa (§ 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen) dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;

- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, zgodnie z którym, wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 - 5 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

Należy zwrócić także uwagę, iż na gruncie obowiązujących przepisów w miejscu sprzedaży detalicznej należy podać dwie ceny: cenę (potocznie: cenę detaliczną) oraz cenę jednostkową (potocznie: cenę za litr/ kilogram/ itp.). Jak wynika z akt sprawy, kontrolą objęto 68 partii towarów stwierdzając brak uwidocznionej informacji o cenie i cenie jednostkowej wszystkich poddanych ocenie produktów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Świętokrzyski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 2 500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych), na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Przedsiębiorca, odwołując się od ww. decyzji Świętokrzyskiego WIIH zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

- 1) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa poprzez rażące naruszanie zasady prawdy obiektywnej, które polegało na niedokładnym wyjaśnieniu stanu faktycznego i błędnym rozpatrzeniu materiału dowodowego i tym samym wydaniu rażąco krzywdzącej decyzji, w oparciu o błędną subsumpcję stanu faktycznego i prawnego;
- 2) art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług poprzez nieuwzględnienie, że produkty poddane kontroli w prowadzonej przez spółkę aptecę, umieszczone są w dobrze widocznym dla konsumentów miejscu, jednak bez bezpośredniego do nich dostępu, podczas gdy przepis § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowi o uwidacznianiu ceny na towarze umiejscowionym w miejscu ogólnodostępnym;
- 3) art. 6 ust. 3 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez pominięcie przy ustaleniu wysokości kary działań i czynności, które przedsiębiorca podjął po kontroli w aptecę.

Strona w odwołaniu zarzuca m.in., że organ nie uwzględnił okoliczności, że produkty umieszczone w gablotach zamykanych na klucz, nie znajdują się w miejscu ogólnodostępnym i tym samym nie spełniają wymogów wskazanych w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, czym naruszył art. 80 Kpa. Przedsiębiorca wskazuje, że w toku kontroli, sprawdzono prawidłowość uwidaczniania cen łącznie 68 losowo wybranych produktów, które były w gablotach zamykanych na klucz, do których konsumenci nie mieli swobodnego dostępu. Jednocześnie strona podnosi, że organ kontroli uznał, że: „Wszystkie sprawdzone produkty [łącznie 68 produktów wytypowanych do kontroli] zakwestionowano, z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru ceny i ceny jednostkowej w przeliczeniu odpowiednio za 1 litr lub 100 mililitrów - dla sprzedawanych według objętości lub w przeliczeniu odpowiednio za 1 kilogram lub 100 gramów, dla produktów sprzedawanych według masy. Powyższe narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług.”. W ocenie spółki powyższe twierdzenie organu jest błędne, gdyż w § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia ustawodawca wskazał, że cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Kluczowe, zdaniem strony, jest odesłanie do słów „w miejscu ogólnodostępnym”, gdyż produkty poddane kontroli były umieszczone w aptecę w dobrze widocznym dla konsumentów miejscu i były przechowywane w gablotach zamykanych na klucz, do których klienci nie mieli swobodnego dostępu. Przedsiębiorca poinformował również, że pełnej informacji o produkcie, w tym jego cenie - udziela personel apteki - każdorazowo w przypadku wyrażenia chęci konsumenta

zapoznania się z produktem. Strona wskazuje także, że przepisy prawa nie definiują pojęcia „miejsca ogólnodostępnego”, z kolei Słownik Języka Polskiego PWN definiuje słowo „ogólnodostępny” jako „dostępny dla wszystkich”. Z kolei produkty, które poddane zostały kontroli, nie są dostępne dla wszystkich, a dostęp do nich mają jedynie pracownicy apteki, którzy są w posiadaniu kluczyka do gabloty. Dodatkowo strona twierdzi, że w związku z tym, że produkty są przechowywane w gablotach zamykanych na klucz, do których klienci nie mają swobodnego dostępu i nie znajdują się one w miejscu ogólnodostępnym, w niniejszym postępowaniu nie będzie miał zastosowania § 3 ust. 1. rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, natomiast zastosowanie ma § 8 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów. Jednocześnie przedsiębiorca podkreślił, że spółka spełniała ten obowiązek i w toku kontroli przedłożyła cennik zawierający 831 pozycji cenowych (wydruk z dnia 26.05.2023 r.), który zawierał informacje dotyczące cen produktów poddanych kontroli.

W związku z nieuwzględnieniem powyższych okoliczności zdaniem strony doszło do naruszenia art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa poprzez rażące naruszanie zasady prawdy obiektywnej, które polegało na niedokładnym wyjaśnieniu stanu faktycznego i błędnym rozpatrzeniu materiału dowodowego i tym samym wydaniu rażąco krzywdzącej decyzji, w oparciu o błędną subsumpcję stanu faktycznego i prawnego. Zawarta w art. 80 Kpa zasada swobodnej oceny dowodów obliguje organ administracji do poddania analizie całego materiału dowodowego i rozpatrzenia wszystkich dowodów w ich wzajemnym powiązaniu, co innymi słowy oznacza że wniosek dotyczący okoliczności faktycznych powinien być oparty na rozpoznaniu wszystkich dowodów w sprawie, zaś oceniając wyniki postępowania dowodowego (wiarygodności i mocy dowodów) organ powinien uwzględnić treść wszystkich przeprowadzonych i rozpatrzonych dowodów. Organ natomiast przy ocenie tego materiału nie uwzględnił, zdaniem strony, ogólnych zasad postępowania administracyjnego, w tym zasady prawdy obiektywnej, która nakłada na organy administracji publicznej obowiązek podejmowania z urzędu wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto organ podkreśla, że konsument podejmując decyzję o zakupie produktu powinien mieć pełną informację o wysokości jego ceny, ponieważ to właśnie wysokość ceny często decyduje o podjęciu decyzji o zakupie produktu. Z uwagi na szeroką gamę produktów w poszczególnych grupach asortymentów (różne marki produktów, opakowania o różnej wielkości) uwidocznienie cen jednostkowych daje konsumentowi możliwość rzetelnego porównania cen towarów, a co za tym idzie pozwala na świadomy wybór produktu, który będzie spełniał oczekiwania. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników produktów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie wyrobu. Dlatego rzetelna informacja o wysokości ceny oraz ceny jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma bardzo duże znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Dodatkowo należy podkreślić, że przepisy dotyczące uwidaczniania cen dotyczą wszystkich przedsiębiorców, którzy sprzedają swoje wyroby konsumentom. Nie ma przy tym znaczenia forma sprzedaży, tj., czy jest to sprzedaż samoobsługowa, czy też konsumenta obsługuje fachowy personel. Fakt, że towar udostępniany jest konsumentom przez sprzedawcę, nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych wynikającego z przepisów prawa.

Odnosząc się do argumentacji strony Prezes UOKiK zauważa, że zgodnie z ustaleniami kontroli, udokumentowanymi w protokole kontroli KHU.8361.159.2023 w przypadku wszystkich skontrolowanych produktów przedsiębiorca nie poinformował o cenie i cenie jednostkowej w jakikolwiek wybrany przez przedsiębiorcę sposób. Tym samym nie został spełniony ustawowy wymóg uwidocznienia ceny i ceny jednostkowej, zaprezentowania ich w taki sposób, aby potencjalny kupujący mógł ją zobaczyć i odczytać.

Prezes UOKiK wskazuje, że podstawowym przepisem nakładającym obowiązek uwidaczniania ceny oraz ceny jednostkowej w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen jest przepis art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, który w swojej treści nie odnosi się do kwestii miejsca ogólnodostępnego. Natomiast sposób uwidaczniania cen został określony w wydanym na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy rozporządzeniu Ministra Rozwoju.

Prezes UOKiK informuje, że § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju wskazuje, że **miejsce, w którym uwidacznia się cenę i cenę jednostkową ma być ogólnodostępne i dobrze widoczne dla konsumenta** (podkreślenie organu). Ww. przepis precyzuje jednocześnie, że ceny powinny być uwidocznione na danym towarze lub bezpośrednio przy towarze lub też w bliskości towaru, którego dotyczą. Ponadto § 3 ust. 2 wskazuje, że cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego; w cenniku; w katalogu; na obwolucie; w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Natomiast zgodnie z § 8 ust. 1 w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów.

Mając na uwadze powyższe przepisy, należy wskazać że przedsiębiorca ma obowiązek uwidocznić ceny i ceny jednostkowe produktów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Sposób, w jaki to uczyni, jest wyborem przedsiębiorcy i to on decyduje jaką formę wybierze, jednak musi spełniać warunki wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia, „cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów”.

Strona w odwołaniu twierdzi, że w niniejszym przypadku nie ma zastosowania § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, gdyż produkty te są przechowywane w gablotach zamykanych na klucz, do których konsumenci nie mają swobodnego dostępu i nie znajdują się w miejscu ogólnodostępnym.

Prezes UOKiK podkreśla, że w toku prowadzonego postępowania kontrolnego, strona nie uwidoczniała zarówno ceny i ceny jednostkowej dla wszystkich skontrolowanych produktów. Produkty te znajdowały się w zamykanych gablotach, do których dostęp mieli bezpośrednio konsumenci (jedynie bez możliwości pobrania samego produktu z półki). Należy tutaj podkreślić, że obowiązek podawania cen i cen jednostkowych nie jest ograniczony do sklepów samoobsługowych (w których, jako jedynych konsumenci sami biorą produkty z półki), ale mają zastosowanie m.in. do sklepów detalicznych, gdzie towar znajduje się za ladą sprzedażową i podawany jest przez sprzedawcę. Oferowanie produktów zarówno na regałach za ladą sprzedażową, jak i znajdujących się w gablotach w miejscu sprzedaży detalicznej, do której konsument może się zbliżyć, należy uznać za miejsce ogólnodostępne i widoczne dla konsumenta. Konsument podchodząc do gabloty widzi bezpośrednio produkt i w przypadku właściwego uwidocznienia cen, mógłby bez udziału osób trzecich się z nimi zapoznać. Tak więc należy

stwierdzić, że obowiązek przekazania informacji o cenie należałoby uznać za spełniony, gdyby ceny byłyby widoczne dla konsumentów bez konieczności angażowania do tego pracownika apteki (np. w formie etykiet czy też cennika wyłożonego, udostępnionego w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, do którego konsument miałby dostęp bez angażowania obsługi apteki). Nawet jeżeli przyjęta w sklepie praktyka polega na uczestnictwie wykwalifikowanego personelu w procesie decyzji o zakupie oferowanych produktów poprzez informowanie m.in. o ich cenie, nie może to być uznane za równoznaczne z uwidocznieniem ceny. Przekazanie ustnej informacji o cenie nie jest tym samym, co jej uwidocznienie, pokazanie, umożliwienie odczytania. Jednocześnie zdaniem organu drugiej instancji, jeśli produkt znajduje się w miejscu, do którego konsument może zbliżyć się, nawet jeśli nie może produktu wziąć go do ręki, gdyż jest zamknięty w gablocie (jak w niniejszym przypadku), a ceny nie zostały uwidoczniona w żaden z wymienionych w § 3 sposobów, to należy uznać, że naruszono obowiązek ustawowy w tym zakresie, niezależnie od formy sprzedaży, czy jest to supermarket, czy też, jak w przedmiotowej sprawie apteka.

Odnosząc się do twierdzenia strony, że spółka spełniła obowiązek i w toku kontroli przedłożyła cennik zawierający 831 pozycji cenowych (wydruk z dnia 26.05.2023 r.), który zawierał informacje dotyczące cen produktów poddanych kontroli, Prezes UOKiK wskazuje, że cennik na który powołuje się strona, został kontrolującym przedłożony przez osobę upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy, jednak nie był on udostępniony lub wyłożony w miejscu widocznym i ogólnodostępnym dla klientów. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Prezesa UOKiK, bezsprzecznie należy uznać, że przedsiębiorca w dniu rozpoczęcia kontroli nie spełnił obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. nie uwidocznili ceny i ceny jednostkowej w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen w przypadku 100 procent ocenianych produktów – tj. 68 partii.

Analiza akt sprawy przeprowadzona przez Prezesa UOKiK wykazała, że Świętokrzyski WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na kompletnym, rzetelnym i spójnym materiale dowodowym, a przede wszystkim ustaleniach kontroli udokumentowanych w protokole kontroli wraz z dokumentacją fotograficzną z 29 maja 2023 r. nr KHU.8361. 159.2023. Z protokołu tego bezwzględnie wynika, że w kontrolowanym punkcie sprzedaży detalicznej w dniu kontroli brak było informacji o cenie i cenie jednostkowej dla wszystkich skontrolowanych, tj. 68 wytypowanych losowo partii wyrobów oferowanych do sprzedaży (co stanowiło 100 % ocenianych produktów), a więc stronie bez wątpienia została udowodniona okoliczność naruszenia prawa.

Zawarty w odwołaniu główny argument strony, a mianowicie wskazanie, że produkty były umieszczone w gablotach zamykanych na klucz, do których konsumenci nie mają swobodnego dostępu, nie znajdują się w miejscu ogólnodostępnym, został wcześniej wskazany przez kontrolowanego w ramach przysługującego mu uprawnienia, a mianowicie zgłoszenia uwag do protokołu kontroli (zarówno bezpośrednio, jak i w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu). Świętokrzyski w pismach z 2 czerwca oraz 14 czerwca 2023 r. odniósł do powyższego argumentu, wyjaśniając obowiązujące przepisy oraz wskazując, że poddane ocenie produkty nie były oznaczone w jakikolwiek sposób ceną i ceną jednostkową, a zatem uwaga wniesiona przez stronę, zdaniem organu pierwszej instancji nie ma żadnego wpływu na zmianę ustaleń kontroli i stanowiska w sprawie. Prezes UOKiK zgadza się z powyższym podejściem Świętokrzyskiego WIIH, czemu dał wyraz w niniejszej decyzji, wyjaśniając powyżej obowiązujące przepisy oraz odnosząc się do zarzutów zawartych w odwołaniu. Organ drugiej instancji podkreśla również, że podstawą wydania niniejszej decyzji jest naruszenie art. 4 ustawy o informowaniu o cenach w związku ze stwierdzeniem całkowitego braku oznaczenia ceną i ceną jednostkową 68 partii ocenianych produktów, a nie ustalenie, czy produkty znajdujące się w

gablocie zamykanej na klucz, znajdowały się w miejscu ogólnodostępnym czy też nie, przy jednoczesnym stwierdzeniu całkowitego braku cen.

Biorąc powyższe wyjaśnienia pod uwagę, Prezes UOKiK nie widzi podstaw do uznania zarzutu naruszenia art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa oraz art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju za zasadne.

Organ drugiej instancji wskazuje że art. 6 ww. ustawy statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Należy jednak podkreślić, że podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione u przedsiębiorcy w dniu kontroli. Działania naprawcze poczynione przez stronę, tzn. uwidocznienie informacji o cenach, były działaniami następczymi, podjętymi w wyniku ustaleń kontroli i wydanego na podstawie art. 16 ust. 1 pkt. 5 ustawy o Inspekcji Handlowej, a nie poczynionymi przez nią z własnej inicjatywy. Podkreślenia też wymaga, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ciążących na nim obowiązków, bez względu na winę i przyczyny powstania naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisów prawa i była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa.

Ustawa o informowaniu o cenach dokładnie określa kryteria (przesłanki) jakie ma brać pod uwagę organ dokonujący miarkowania kary. Jak wskazuje art. 6 ust. 3 ww. ustawy do przesłanek tych należą:

- stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, waga, skala i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- dotychczasowa działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;

- sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych.

Po analizie materiału dowodowego, Prezes UOKiK stwierdził, że wszystkie z powyższych przesłanek zostały prawidłowo uwzględnione przez Świętokrzyskiego WIIH przy wymierzaniu kary.

Prezes UOKiK, biorąc pod uwagę charakter i wagę naruszenia obowiązków, zgadza się z organem pierwszej instancji, który uznał stopień naruszenia obowiązków za znaczny, gdyż w toku kontroli stwierdzono brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych dla wszystkich 68 poddanych ocenie partii wyrobów. Powyższe ustalenia potwierdziły w sposób bezsprzeczny naruszenie przepisu art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. Powyższy brak uwidocznienia cen w istotny sposób naruszył interes konsumentów, ponieważ zostali oni pozbawieni istotnych informacji. Brak uwidocznienia ceny uniemożliwił konsumentowi jej bezpośrednie poznanie, a tym samym pozbawiał go istotnej informacji, w oparciu o którą podejmuje decyzję o zakupie, a brak cen jednostkowych utrudnił mu możliwość porównania cen produktów tego samego typu, a o innej gramaturze, w tym pochodzących od różnych przedsiębiorców. Analizując skalę naruszenia należy wskazać, że nieprawidłowości dotyczyły 100 procent podanych ocenie produktów. W przedmiotowej sprawie trudnym do określenia jest ustalanie jaki był czas trwania naruszenia, jednakże bezsprzecznym jest fakt, iż naruszenie stwierdzono w pierwszym dniu kontroli, i trwało aż do czasu wyeliminowania go przez kontrolowanego, na co uwagę również zwrócił organ pierwszej instancji.

W przypadku analizy przesłanki dotyczącej dotychczasowej działalności, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że jest to pierwsze naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów w zakresie uwidaczniania cen. Organ pierwszej instancji uwzględnił przy tym, że w toku kontroli przedsiębiorca usunął nieprawidłowości, jednakże należy podkreślić, że uwidocznienie cen nastąpiło w wyniku kontroli i postawionego na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej przez Świętokrzyskiego WIIH żądania usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości, tj. uwidocznienia brakujących cen oraz cen jednostkowych, a nie z własnej inicjatywy strony. Należy ponownie podkreślić, że przedłożenie inspektorom cennika w toku kontroli, który nie był uwidoczniiony w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów nie jest również równoznaczne z jego udostępnieniem. Przedsiębiorca poinformował drogą e-mailową o wykonaniu żądania. Jak już wspomniano wyżej, strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością.

W kwestii trzeciej przesłanki Świętokrzyski WIIH uwzględnił informację przedłożoną przez przedsiębiorcę dotyczącą wielkości przychodu oraz obrotu za rok 2022 r.

Natomiast odnosząc się do ostatniej przesłanki, Świętokrzyski WIIH właściwie wskazał, że powyższa przesłanka nie ma zastosowania, ponieważ przeprowadzona kontrola nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o charakterze transgranicznym prowadzonej przez przedsiębiorcę.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt że naruszenie dotyczyło 100 procent skontrolowanych produktów Prezes UOKiK uznał, że wymierzona stronie kara w wysokości 2 500 zł jest proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości i stanowi jedynie 12,5 procenta maksymalnej wysokości możliwej do nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Ponadto zauważa, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach kara za niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy wynosi do 20 000 zł.

Organ drugiej instancji wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen oraz cen jednostkowych.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach i cenach jednostkowych dla wszystkich produktów poddanych ocenie (100%), stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. O mało znaczącej wadze naruszenia w przypadku przepisów ustawy o informowaniu o cenach można byłoby mówić w przypadku, gdyby wymagane prawem informacje przedstawiono w sposób niepełny, niekompletny. Natomiast, z całą pewnością należy stwierdzić, że nie dotyczy to sytuacji, w której konsumenci zostali pozbawieni jakiegokolwiek informacji o cenach i cenach jednostkowych dla wszystkich skontrolowanych produktów.

Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację zarówno o cenach, jak i cenach jednostkowych. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach, jak już wskazano wcześniej, jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie i cenie jednostkowej nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów. Należy w tym miejscu również dodać, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli i jej zakresie, w Zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli z 15 maja 2023 r., zawierającym przedmiotowy zakres kontroli określony m.in. jako: kontrola prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach. Kontrola rozpoczęła się po 11 dniach, a więc przedsiębiorca miał wystarczająco dużo czasu, aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące informacje o cenach i cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży wyrobów, jednak - jak dowodzą wyniki kontroli - nie podjął działań, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych uchybień jeszcze przed kontrolą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona.

Organ drugiej instancji uznaje za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia - strona uzupełniła brakujące informacje o cenach i cenach jednostkowych, nastąpiło to jednak dopiero

w wyniku kontroli. Należy jednak wskazać, że znikoma waga naruszenia oraz zaprzestanie naruszenia prawa muszą być spełnione łącznie, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa i do odstąpienia od wymierzenia kary.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem nie uwidoczniała cen i cen jednostkowych dla wszystkich skontrolowanych produktów – 68 partii. Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ ceny muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie rozpoczęcia oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

W odwołaniu strona wniosowała również, na podstawie art. 132 § 1 Kpa. o uchylenie przez organ I instancji decyzji w całości w ramach samokontroli. Organ pierwszej instancji wprawdzie nie odniósł się do tej kwestii w piśmie przekazującym odwołanie, jednak nie podjął również żadnych czynności na podstawie art. 132 § 1 Kpa. Dodatkowo Prezes UOKiK przeanalizował niniejszą sprawę pod kątem możliwości zastosowania ww. artykułu, uznając że decyzja została wydana prawidłowo, a zarzuty zawarte w odwołaniu nie znajdują uzasadnienia.

Prezes UOKiK wskazując na argumenty i wyjaśnienia zawarte w niniejszej decyzji, stwierdza, że brak jest podstaw do uznania wniosku strony o uchylenie przez organ II instancji zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania Świętokrzyskiego WIIH z uwagi na bezprzedmiotowość. Świętokrzyski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 2 500 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie oferowanych wyrobów.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:

1. [xx]
2. Świętokrzyski WIIH
3. a/a